



SAMMANFATTANDE BEDÖMNING ST-SPUR-inspektion

Inspektionsdatum: 2016-05-19--20

Falu lasarett
Sjukhus

Falun
Ort

ÖNH
Klinik

Thomas Eriksson, Serge Padoan
Inspektörer

Gradering

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetskriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer.
- D Flera allvarliga brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd.

STRUKTUR

A Verksamheten

Länsklinik med ett befolkningsunderlag på 280000 invånare. Slutenvård och jourverksamhet bedrivs i Falun. Öppenvårdsmottagningar finns i Falun och Mora. Kliniken har egen vårdavdelning med 13 slutenvårdsplatser inklusive 1 vpl för ögon och käkkirurgi. P.g.a. sjuksköterskebrist är 2 vpl temporärt stängda t.v. Dessutom har kliniken en operationsavdelning med 5 op-salar, varav en för polikliniska operationer. Från 2016 finns en nyöppnad egen separat dagvårdsenhet. 2015 genomfördes 790 op i slutenvård och 3149 i öppenvård inklusive polop. Under året gjordes 21500 mottagningsbesök varav cirka 12000 nybesök och 5000 akuta öppenvårdsbesök varav uppskattningsvis 1500 på jourtid.

Verksamhetschefen som är sjuksköterska i sin grundprofession är underställd chefen för kirurgidivisionen och har som sin biträdande och medicinskt rådgivare en av överläkarna på kliniken. Totalt har kliniken cirka 110 anställda och en budget på cirka 100 miljoner kronor.

Verksamheten är allsidig och täcker huvudparten av ÖNH-disciplinen undantaget tumörsjukvård och annan högspecialiserad vård. Allergologi, sömnutredningar thyreoideakirurgi bedrivs av annan utövare. Landstinget Dalarna har en skriftlig lika-behandlingspolicy.

- A Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning
- B Uppfyller SOSFS
- C Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas
- D Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs



ÖNH Falun maj 2016



B Medarbetarstab och interna kompetenser

Kliniken har 12 specialister, varav 9 överläkare, med bred klinisk kompetens som täcker verksamhetens behov. Många pensioneringar de senaste åren har medfört en påtaglig förnyring. 4 pensionärer stöttar fortfarande på timtid. Kliniken har en dubbelspecialist i audiologi men ingen foniater och ingen fast anställd disputerad läkare. Däremot är en av de timanställda pensionärerna disputerad.

Kliniken har f n 9 ST-läkare samt 2 vikarier i väntan på ST. Förhållandet specialister/ST-uppfattades ej som obalanserat, då i praktiken endast en del av ST-läkarna är på plats samtidigt.

Oftast finns 1-2 randutbildande ST från allmänmedicin som alla erbjuds handledare. Alla ST-blocken finansieras till 50% av kliniken och 50% centralt från landstinget. Alla handledare har genomgått handledarutbildning.

- | | | |
|---|--|-------------------------------------|
| A | Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning | <input type="checkbox"/> |
| B | Uppfyller SOSFS | <input checked="" type="checkbox"/> |
| C | Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas | <input type="checkbox"/> |
| D | Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs | <input type="checkbox"/> |

C Lokaler och utrustning

Väl samlade lokaler där mottagning och den egna operationsavdelningen ligger i samma plan och där vårdavdelning med undersökningsrum för handläggning av akuta ÖNH-fall på jourtid ligger våningen ovan. På mottagningen finns 6 undersökningsrum för allmän ÖNH och ett rum för stroboskopi samt konferensrum med bibliotek. Samtliga ST-läkare har egen arbetsplats med dator i delade rum, även dessa i direkt anslutning till övriga lokaler. (Endast Falun ingår i beskrivningen)

- | | | |
|---|--|-------------------------------------|
| A | Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning | <input type="checkbox"/> |
| B | Uppfyller SOSFS | <input checked="" type="checkbox"/> |
| C | Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas | <input type="checkbox"/> |
| D | Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs | <input type="checkbox"/> |

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

Ett bra introduktionsprogram finns för alla nya underläkare. Det finns ett bra kontraktsunderlag, vilket också innehåller en översiktlig utbildningsplan men undertecknade kontrakt och därmed utbildningsplan saknas hos många. Kliniken använder sig av en kompetensstege för kirurgisk färdighetsutveckling. Randutbildningstiden är vanligtvis 12 månader varav större delen i Örebro eller Uppsala (onkologi, plastikkirurgi, foniatri och audiologi). Anestesirandning erhålls på hemmaplan liksom placering på endoskopienhet för gastro- och bronkoskopi. Rimligt tilltagen extern utbildning inom och utom landet finns liksom förmåner vid specialistskrivning i kontraktet. Man har egen engagerad klinikstudierektor, som dock saknar uppdragsbeskrivning och inte kan anses ha tillräckligt med tid avsatt för uppdraget enligt schemat. Därtill är studierektor handledare.



ST-läkarna har ca 3-4 jourpass/månad varav ett helgpass som kan vara fre + sön eller lördag, konsekvent följd av ledig dag. Därtill har ST-läkarna 1-2 administrativa halvdagspass/vecka. Ett av dessa avsett för självstudier. Minst en op-dag/vecka vid heltidstjänstgöring, tillgång till 4-händig kirurgi är god. Resten av tiden fördelas på dagjour, mottagning och avdelning. UEMS loggbok används sporadiskt och är i vissa fall inte känd.

- | | | |
|---|--|-------------------------------------|
| A | Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning | <input type="checkbox"/> |
| B | Uppfyller SOSFS | <input type="checkbox"/> |
| C | Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas | <input checked="" type="checkbox"/> |
| D | Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs | <input type="checkbox"/> |

E Handledning och uppföljning

Samtliga ST-läkare och vik UL har personlig handledare, alla med genomgången handledarutbildning. ST-läkare dokumenterar uppnådd kompetens men brister finns.Handledargruppen samlas regelbundet, flera gånger per termin, för fortlöpande bedömning av ST-läkarnas kompetensutveckling under hela tjänstgöringstiden. Sporadisk medsittning förekommer.Handledningstid finns schemalagd 4 tim en gång/mån samt 45 min varannan fredag morgon och fullföljs i stor utsträckning. Brister finns avseende ST-läkarnas dokumentation av handledningen. Den informella handledningen är omvittnat generös och uppskattad. Brister i ST-läkares kompetens har föranlett åtgärder. Utbildningsklimatet upplevs utvecklande. Enhetschefen för läkarna har pga. tidsbrist inte hunnit genomföra kompetensutvecklingssamtal med alla ST-läkarna.

- | | | |
|---|--|-------------------------------------|
| A | Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning | <input type="checkbox"/> |
| B | Uppfyller SOSFS | <input checked="" type="checkbox"/> |
| C | Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas | <input type="checkbox"/> |
| D | Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs | <input type="checkbox"/> |

F Teoretisk utbildning

Alla ST-läkare får läroboken kopplad till HSC och har möjlighet att delta i kursen. Cirka 2 heldagar per termin har alla ST-läkarna på kliniken gemensam utbildning inom Uppsala-Örebroregionen. Dessutom bedrivs planerad internutbildning 1-2 timmar per vecka där ST-läkarna själva medverkar. Kvällsmöten (under kompenserad arbetstid) hålls en gång per månad hemma hos någon av läkarna, då vetenskapliga artiklar eller reseberättelser refereras. Tid finns för att kunna följa Webbutbildning. Det finns tid avsatt i schemat för självstudier. Flera uppger att självstudier bedrivs 1-5 timmar per vecka men någon regelrätt uppföljning av inläsningen sker inte. ST-läkarna får ledigt för de kurser, som de kommer in på (max 2 veckor per termin). Man får beviljat deltagande i ÖNH-dagar och utlovas en internationell kongress under ST-tiden. Två veckors tid till instudering ges före specialistexamen som enligt kontraktsmallen förväntas genomföras.

- | | | |
|---|--|-------------------------------------|
| A | Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning | <input checked="" type="checkbox"/> |
| B | Uppfyller SOSFS | <input type="checkbox"/> |
| C | Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas | <input type="checkbox"/> |
| D | Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs | <input type="checkbox"/> |



G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Samtliga ST-läkare planerar för, och har i något fall redan genomfört, sitt individuella arbete enligt vetenskapliga principer. Kurs i vetenskapligt förhållningssätt erbjuds av vårdgivaren. Återkoppling och uppmuntran sker till viss del avseende ST-läkarnas engagemang i kvalitetsutvecklingsprojekt och vetenskapliga arbeten. Vetenskaplig handledarkompetens finns deltid på klinisknivå. För forskningsintresserad ST-läkare finns möjlighet att påbörja doktorandutbildning via kliniskt forskningscentrum.

- | | | |
|---|--|-------------------------------------|
| A | Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning | <input type="checkbox"/> |
| B | Uppfyller SOSFS | <input type="checkbox"/> |
| C | Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas | <input checked="" type="checkbox"/> |
| D | Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs | <input type="checkbox"/> |

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

Vårdgivaren erbjuder obligatorisk ledarskapskurs och handledarkurs. ST-läkare handleder medicinstudenter. På vårdavdelningen får ST-läkarna leda ronder och vårdteamarbete, samt föreläsa även för andra personalgrupper än läkare. Återkoppling avseende ST-läkarnas utveckling avseende ledarskap och kommunikativ kompetens efterfrågas av ST-läkarna och är bristfällig. Alla ST-läkare får möjlighet att handleda ST-läkare i allmänmedicin. Under senare delen av ST-utbildningen efter år 3 schemaläggs ST-läkaren sporadiskt som dagbakjour.

- | | | |
|---|--|-------------------------------------|
| A | Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning | <input type="checkbox"/> |
| B | Uppfyller SOSFS | <input checked="" type="checkbox"/> |
| C | Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas | <input type="checkbox"/> |
| D | Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs | <input type="checkbox"/> |

**Styrkor**

Kliniken genomsyras av en väldigt god stämning med nära till hjälp av kompetenta specialister som förmedlar kunskap på ett bra sätt. ST-studierektor är engagerad och uppskattad. Bra introduktionsschema finns.Handledningen är regelbunden och schemalagd. Bra utbud av intern teoretisk utbildning finns. Kliniken är topografiskt väl samlad med generösa lokalförhållanden.

Svagheter

Flera ST-läkare saknar kontrakt och målbeskrivning. Flertalet ST-läkare har inte regelbundna medarbetar/kompetensutvecklingssamtal med närmaste chef. Klinikens vetenskapliga kompetens vilar på en deltidsarbetande pensionär. Studierektor har otillräckligt med schemalagd tid för uppdraget.

Förbättringspotential

ST-läkarna måste få kontrakt, individuellt utformade utbildningsplaner från början och årliga medarbetar/kompetensutvecklingssamtal. Vi föreslår att förbättrad verksamhetsplanering som stöd för fokuserade utbildningsblock införs. Medsittning bör införas i större omfattning och gärna schemaläggas. ST-läkarna träning i handledning och kommunikativ kompetens bör kunna systematiseras mera. Planläggningen för och genomförandet av kvalitetsutvecklingsprojekt och vetenskapliga arbeten behöver utvecklas och formaliseras för att inte allt arbete ska koncentreras till den senare delen av ST-utbildningen. Förstärkning av klinikens vetenskapliga kompetens bör ske. Övergång från analog till digital teknik för att underlätta undervisning även på mottagning är önskvärd.